

7/7004

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.03/1060/2142
Konu : Yazılı soru önergesi

17/04/2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 26/02/2009 tarihli ve A.01.0.GNS.0.
10.00.02-11812 sayılı yazı,
b) 10/03/2009 tarihli ve 796/1510 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Van Milletvekili Özdal Üçer tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/7004 Esas No.lu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Ali ŞAHİN
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (2 adet)

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

7/7004

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.03/1058/2140

12/04/2009

Konu : Yazılı soru önergesi

Sayın Özdal ÜÇER
Van Milletvekili
T.B.M.M.

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/7004 Esas No.lu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

a) "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağı;

b) "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği; genelge gönderemeyeceği; tavsiye ve telkinde bulunamayacağı;

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

a) "Tutuklama nedenleri" kenar başlıklı 100. maddesinde, kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren olguların ve bir tutuklama nedeninin bulunması halinde, şüpheli veya sanık hakkında tutuklama kararı verilebileceği;

b) "Tutuklama kararı" kenar başlıklı 101. maddesinde, soruşturma evresinde şüphelinin tutuklanmasına Cumhuriyet savcısının istemi üzerine sulh ceza hâkimi tarafından, kovuşturma evresinde sanığın tutuklanmasına Cumhuriyet savcısının istemi üzerine veya re'sen mahkemece karar verileceği; bu istemlerde mutlaka gerekçe gösterileceği ve adli kontrol uygulamasının yetersiz kalacağını belirten hukukî ve fiilî nedenlere yer verileceği; tutuklamaya, tutuklamanın devamına veya bu husustaki bir tahliye isteminin reddine ilişkin kararlarda hukukî ve fiilî nedenler ile gerekçelerinin gösterileceği; kararın içeriğinin şüpheli veya sanığa sözlü olarak bildirileceği; ayrıca bir örneği yazılmak suretiyle kendilerine verileceği ve bu hususun kararda belirtileceği; tutuklama kararlarına itiraz edilebileceği;

c) "Tutuklulukta geçecek süre" kenar başlıklı 102. maddesinin birinci fıkrasında, ağır ceza mahkemesinin görevine girmeyen işlerde tutukluluk süresinin en çok altı ay olup, bu sürenin, zorunlu hâllerde gerekçesi gösterilerek dört ay daha uzatılabileceği; ikinci fıkrasında, ağır ceza mahkemesinin görevine giren işlerde, tutukluluk süresinin en çok iki yıl olup, bu sürenin, zorunlu hâllerde, gerekçesi gösterilerek uzatılabileceği ve uzatma süresinin toplam üç yılı geçemeyeceği; üçüncü fıkrasında, bu maddede öngörülen uzatma kararlarının, Cumhuriyet savcısının, şüpheli veya sanık ile müdafinin görüşleri alındıktan sonra verileceği;

ç) "Şüpheli veya sanığın salıverilme istemleri" kenar başlıklı 104. maddesinin birinci fıkrasında, soruşturma ve kovuşturma evrelerinin her aşamasında şüpheli veya sanığın salıverilmesini isteyebileceği; ikinci fıkrasında, şüpheli veya sanığın tutukluluk hâlinin devamına veya salıverilmesine hâkim veya mahkemece karar verileceği, ret kararına itiraz edilebileceği;

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

d) "Tutukluluğun incelenmesi" kenar başlıklı 108. maddesinin birinci fıkrasında, soruşturma evresinde şüphelinin tutukevinde bulunduğu süre içinde ve en geç otuzar günlük süreler itibarıyla tutukluluk hâlinin devamının gerekip gerekmeyeceği hususunda, Cumhuriyet savcısının istemi üzerine sulh ceza hâkimi tarafından 100. madde hükümleri göz önünde bulundurularak karar verileceği; ikinci fıkrasında, tutukluluk durumunun incelenmesinin, birinci fıkrada öngörülen süre içinde şüpheli tarafından da istenebileceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Ceza Muhakemesi Kanununda, tutuklama, bir koruma tedbiri olarak öngörülmüş olup, tutuklamadan doğabilecek sakıncaların giderilmesi için ayrıca adli kontrol kurumuna da yer verilmiştir. Bununla birlikte, yukarıda yazılı Anayasa ve Kanun hükümleri uyarınca, tutuklamaya ilişkin kararları vermeye hâkim veya mahkeme yetkili olup, Anayasanın 138. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca "Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz."

II- 28/02/2009 tarihi itibarıyla, Türkiye'deki ceza infaz kurumlarının kapasitesinin 103.656 olduğu, tüm ceza infaz kurumlarında toplam 107.358 tutuklu ve hükümlünün bulunduğu;

Van M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunun kapasitesinin 500 olup, 28/02/2009 tarihi itibarıyla tutuklu ve hükümlü mevcudunun 728 olduğu;

Ceza infaz kurumlarında hükümlü ve tutukluların beslenmesinde, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 72. maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Hükümlüye Adalet ve Sağlık bakanlıklarınca birlikte belirlenecek kalori esasına göre, sağlıklı ve güçlü kalması için nitelik ve nicelik olarak besleyici, sağlık koşullarına uygun, makul çeşitlilikte, yaş, sağlık, çalıştığı işin özelliği, dinî ve kültürel gerekleri göz önünde tutularak besin verilir ve içme suyu sağlanır." hükmü uyarınca işlem yapıldığı; kurumda hazırlanan yemekten hem hükümlü ve tutukluların hem de personelin yararlandığı; yemeklerin yetişkin bir insanın günlük ihtiyacını karşılayacak vitamin ve kalori değerine sahip olduğu ve kişi başı iâşe bedelinin günlük 3 TL'den 4 TL'ye çıkarıldığı;

Van M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda ziyaretçi görüşmelerinin, 5275 sayılı Kanunun 83. maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Hükümlü, belgelendirilmesi koşuluyla eşi, üçüncü dereceye kadar kan ve kayın hısımları ile vasisi veya kayyımı tarafından haftada bir kez ve ayrıca kuruma kabullerinde, zorunlu hâller dışında bir daha değiştirilmemek üzere, ad ve adreslerini bildirdiği en fazla üç kişi tarafından, yarım saatten az ve bir saatten fazla olmamak üzere çalışma saatleri içinde ziyaret edilebilir." hükmü çerçevesinde gerçekleştirildiği; kapalı görüşmelerin camlı bölmenin arkasında kişilerin birbirlerini görecekleri şekilde telefonla yapıldığı; söz konusu ziyaretlerin haftalık olarak programlandığı ve bu plân çerçevesinde, disiplin cezası almamış, durumu uygun hükümlü ve tutukluların ziyaretçi kabul etmesinin sağlandığı; ziyaretlerin kanun ve yönetmelikler çerçevesinde yaptırıldığı;

Adı geçen Ceza İnfaz Kurumunda 17 ziyaretçi kabininin bulunduğu; ancak kabin sayısının artırılmasının kurumun fizikî yapısı nedeniyle mümkün bulunmadığı; görüşmelerin kayıtlarının hem fizikî ortamda hem de ilgili kanun çerçevesinde elektronik ortamda kayıt altına alındığı ve bu işlemin görüşme içeriği ve sürelerini de kapsadığı; bahse konu kayıtların incelenmesinde 8 dakikalık bir ziyaret kaydına rastlanmadığı; kişilerin kendi isteğiyle istedikleri zaman ziyareti sonlandırma hakkının bulunduğu; kurum idaresince hiçbir kimsenin ziyarette kalmaya zorlanmasının mümkün olmadığı;

Bölgenin coğrafi koşulları ile bölgedeki aile yapısı göz önüne alındığında, bir hükümlü veya tutukluya zaman zaman 10 veya üzerinde ziyaretçinin geldiği; hepsinin ayrı ayrı konuşmak istediği; ancak ziyarete esas sürenin hükümlü veya tutuklunun ziyaret mahallinde görüşmeye

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Kanunlar Genel M¼d¼rl¼đ¼

başladığı s¼re olup, ziyaretçilerinin her biri için ayrı bir s¼renin söz konusu olmadığı; belirlenen ziyaret s¼resinde hük¼ml¼ ve tutuklunun ister bir kişi ile isterse s¼resini ziyaretçi sayısına bölerek kullanabilme imkânının bulunduğu; ziyaret s¼relerinin yarım saatten az ve bir saatten çok olmayacağıının 5275 sayılı Kanunun 83. maddesi ile Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüz¼ğ¼n 126. maddesinde belirtildiği; ziyaretçilerin tamamının bu s¼re içinde görüş yapmak zorunda oldukları; ayrıca, kuruma hük¼ml¼ veya tutuklular ile ziyaretçilerinden, ziyaret s¼releri ile ilgili olarak herhangi bir yakınma ya da şikâyetin gelmediği,

Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden anlaşılmıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Ali ŞAHİN
Bakan